

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 26 czerwca 2009 r.

**Pan
Jerzy Kajzerek
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rybniku**

LKA-410-13-1/2009
P/09/107

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybniku (zwanym dalej Ośrodkiem) w zakresie funkcjonowania systemu dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 10 czerwca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Ośrodka w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia i oceny cząstkowe:

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wywiązywanie się Ośrodka z powierzonych z dniem 1 stycznia 2005 r. przez Radę Miasta Rybnika zadań dotyczących dodatków mieszkaniowych, albowiem przyjęte w Ośrodku rozwiązania organizacyjne zapewniały prawidłowe i zgodne z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o *dotatkach mieszkaniowych*² ich przyznawanie i wypłacanie.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 71, poz. 734 ze zm.

2. Ośrodek wypłacił w 2006 r. 31 930 dodatków mieszkaniowych w łącznej kwocie 5 370 tys. zł (1,15% ogólnych wydatków Miasta Rybnik), odpowiednio w 2007 r. 28 161 na łączną kwotę 4 953 tys. zł (0,87%) oraz w 2008 r. 22 386 na łączną kwotę 3 997 tys. zł (0,75%).
3. Na podstawie szczegółowego badania wytypowanych 60 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych (największe kwoty 20 wypłat z tytułu dodatków mieszkaniowych w każdym z trzech kontrolowanych lat) stwierdzono, że osoby ubiegające się o ich przyznanie składały prawidłowo wypełnione wnioski oraz deklaracje o wysokości dochodów, a druki ww. wniosków i deklaracji odpowiadały wzorom określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych³ (dalej zwany „rozporządzeniem w sprawie dodatków mieszkaniowych”).
4. NIK pozytywnie ocenia sposób weryfikacji przez Ośrodek danych zawartych w dokumentach złożonych przez wnioskodawców, polegający na porównywaniu informacji zawartych w składanych dokumentach z danymi zawartymi w dokumentach źródłowych przedstawionych przez wnioskodawcę w dniu składania wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz z informacjami uzyskiwanymi w trakcie wywiadów środowiskowych.
5. Na podstawie „Spisu spraw – rejestru korespondencji wewnętrznej” ustalono, że w 2006 r. przeprowadzono 318 wywiadów środowiskowych, w 2007 r. - 345 oraz w 2008 r. - 135. Wywiady przeprowadzane były i dokumentowane przez upoważnionych pracowników Ośrodka, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu⁴. Jednakże NIK zauważa, że na 50 analizowanych wywiadów środowiskowych, w sześciu przypadkach przeprowadzane były one w terminach od 15 do 23 dni od daty złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego, pomimo że zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia wywiad powinien być przeprowadzony w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku.

³ Dz. U. Nr 156, poz. 1817 ze zm.

⁴Dz. U. Nr 156 poz. 1828

6. Wysokość dodatków mieszkaniowych - w przypadku 60 analizowanych wniosków - ustalana była prawidłowo i zgodnie z przepisami ustawy *o dodatkach mieszkaniowych* oraz rozporządzenia *w sprawie dodatków mieszkaniowych*, co NIK ocenia pozytywnie.
7. NIK pozytywnie ocenia wydawanie poddanych analizie decyzji administracyjnych o przyznaniu dodatków mieszkaniowych przez osobę uprawnioną oraz fakt, że zawierały one wszystkie wymagane elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *kodeks postępowania administracyjnego*⁵. Decyzje wydawane były w terminie od 1 do 25 dni od daty złożenia wniosku, co było zgodne z art. 7 ust. 7 ustawy *o dodatkach mieszkaniowych*.
8. NIK pozytywnie ocenia fakt, że spośród 69 negatywnych decyzji w sprawie przyznania dodatków mieszkaniowych od których wnioskodawcy odwołali się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, 67 (97,1%) zostało utrzymanych w mocy, a jedynie w 2 przypadkach uchylone zostały zaskarżone decyzje i przekazano sprawy do ponownego rozpatrzenia. W odwołaniach wnioskodawcy kwestionowali dane będące podstawą podjęcia decyzji: powierzchni zajmowanego mieszkania, liczby osób zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie oraz wysokości uzyskiwanego dochodu. Po ponownym rozpatrzeniu ww. dwóch wniosków, w jednym przypadku Prezydent Miasta Rybnika odmówił przyznania dodatku mieszkaniowego, a w drugim przypadku uchylił zaskarżoną decyzję i przyznał dodatek mieszkaniowy na okres od 1 września 2008 r. do 28 lutego 2009 r.
9. Analiza wybranych decyzji dotyczących dodatków mieszkaniowych wykazała, że przy ich przyznawaniu każdorazowo uwzględniano kryteria określone ustawą *o dodatkach mieszkaniowych*, w tym kryteria dotyczące wysokości dochodu gospodarstwa domowego, liczby osób mieszkających z wnioskodawcą oraz normatywnej powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego.
10. Na podstawie wyciągów bankowych oraz zestawienia rozliczonych zobowiązań dotyczących dodatków mieszkaniowych za lata 2006-2008 ustalono, że dodatki mieszkaniowe wypłacane były - zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy *o dodatkach mieszkaniowych*- w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny.

⁵ Dz.U. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

11. Na podstawie prowadzonego przez Ośrodek „*Wykazu decyzji wstrzymujących*” ustalono, że w 2006 roku wystąpiły 392 przypadki wstrzymania wypłat dodatków mieszkaniowych decyzjami administracyjnymi, w 2007 roku- 287 przypadków, a w 2008 roku – 218. Przyczyną wstrzymania wypłat dodatków mieszkaniowych były pisemne informacje przekazywane do Ośrodka przez zarządców domów, o wystąpieniu zaległości w opłacaniu należności za zajmowany lokal mieszkalny przez osoby otrzymujące dodatek, co było zgodne z art.7 ust.11 ustawy o dodatkach mieszkaniowych.
12. Na podstawie prowadzonego przez Ośrodek „*Rejestru nienależnie pobranych dodatków*” ustalono, że w latach 2006-2008, w czterech przypadkach przyznano dodatki mieszkaniowe na podstawie nieprawdziwych danych podanych przez wnioskodawców. Zgodnie z art. 7 ust. 9 ustawy o *dodatkach mieszkaniowych*, w powyższych przypadkach uchylono decyzje o przyznaniu dodatków mieszkaniowych i przyznano dodatki w skorygowanej wysokości, informując wnioskodawców o konieczności wpłaty na konto Ośrodka kwoty, stanowiącej podwójną wysokość niesłusznie pobranych dodatków mieszkaniowych. Dyrektor Ośrodka wszczął postępowania w celu egzekucji nienależnie pobranych dodatków w łącznej kwocie 13,7 tys. zł. W wyniku przeprowadzonych egzekucji do końca 2008 roku uzyskano kwotę 7,3 tys. zł (53,3% należności).

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.